

Rapport

Norge gjesteland Leipziger Buchmesse 2025

NORLA Norwegian Literature Abroad

Utenriksdepartementet

DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING

NORSK FAGLITTERÆR
FORFATTER- OG
OVERSETTERFORENING

FRITT ORD

MUNCH

SÁLAS

Sámi Lágádus ja Aviisasearvi
Samisk forlegger- og avisforening

Innhold

Om Leipziger Buchmesse	6	Scener	25
Målsettinger	7	Standen	25
Mål for satsingen	7	Schaubühne Lindenfels	26
Konsept	8	Grieg-Begegnungsstätte	27
Visuell identitet	8	Theater der Jungen Welt	27
Oppsummert	9	Øvrige scener på messeområdet og skoler i Leipzig	27
Tidslinje	11	Øvrige scener i Leipzig by	27
Organisering	12	Scener forprogram	27
Finansiering, sponsorer og samarbeidspartnere	13	Program	28
Offisielle gjester	14	Forprogram	29
PR, kommunikasjon og markedsføring	15	Hovedprogram	30
PR-byrå og fotograf	15	Kulturprogram	32
Pressedekning i Tyskland	16	Agenturene og agentene	33
Pressedekning i Norge	17	Resultater	34
Pressereise	17	Oversettelsesstøtte til tysk 2015-2025	35
Pressekonferanser	18	Konklusjon	36
Digital markedsføring i egne kanaler	20	Videre arbeid	37
Digital markedsføring i øvrige kanaler	23		
Annonsering	24	Vedlegg:	
		Prosjektregnskap	39
		Medierapport	41
		Program	56

Introduksjon

Nonwegische Nacht
Matias Faldbakken

Fra 26. til 30. mars deltok 50 forfattere fra Norge i litteraturprogram på ulike scener på bokmessen i Leipzig og i Leipzig by. Denne rapporten dokumenterer NORLAs arbeid med prosjektet «Norge som gjesteland ved Bokmessen i Leipzig 2025», og evaluerer resultater i forhold til målene for satsingen, vedtatt av styret i NORLA.

Om Leipziger Buchmesse

Leipziger Buchmesse (LBM) kan dateres tilbake til 1400-tallet. Det er en fargerik messe, åpen for alle aldersgrupper, der forfatterne og bøkene deres møter et stort og lesende publikum. LBM er det største arrangementet i tysk bokbransje etter bokmessen i Frankfurt og markerer starten på det tyske bokåret. Messen har over 2000 utstillere fra 45 land og besøkes av nærmere 300 000 privatpersoner, i tillegg til 55 000 besøkende fra bokbransjen.

Den tiltrekker seg også mange unge mennesker – 59 % av de besøkende er under 30 år. Mediedekningen er god, med 2000 journalister og 1600 bloggere til stede.

Samtidig med LBM avvikles festivalen Leipzig liest, med et høyt antall litterære arrangementer på mange steder i Leipzig by. Når vi i det følgende snakker om LBM, er Leipzig liest en del av dette.

Leipziger Messe, Glashalle

Foto: Leipziger Messe GmbH / Tom Schulze

Målsettinger

Bokmessen i Leipzig er en sentral plattform for å øke oppmerksomheten rundt norske bøker og forfattere utgitt på tysk.

Mål for satsingen

Bidra til økt salg
av norske bøker
som er utgitt på
tysk

Skape et attraktivt
og variert
litteraturprogram
for tyske lesere på
bokmessen og
i byen

Bidra til medie-
oppmerksomhet
for norske
forfattere
i Tyskland

Forsterke
langtidseffektene
av Norge som
gjesteland ved
Frankfurter
Buchmesse 2019

Rekruttere
nye stemmer
for oversettelse
til tysk

Bidra til
leseglede og
meningsutveksling

Konsept

Som gjesteland og under slagordet *Traum im Frühling* presenterte Norge et bredt program med fokus på forfattere utgitt i tysk oversettelse i 2024 og 2025. *Samtaler* gikk som en rød tråd gjennom programmet. NORLA presenterte flere store publikumsmagneter, og viste også frem mangfoldet i norsk litteratur og fremhevet nye stemmer. Temaer som ytringsfrihet og demokrati, samt litteratur for barn og unge og samisk litteratur, var godt synlige i programmet.

Programmet presentert i Leipzig kan oppsummeres i seks overordnede kategorier

- Samtidslitteratur
- Episke/historiske fortellinger
- Nordic Noir – norsk krim
- Kunnskap fra Norge – sakprosa
- Litteratur for barn og unge
- Samisk litteratur

Temaene omfattet de fleste sjangere og målgrupper i den norske allmennlitteraturen.

Forfattere som Vigdis Hjorth, Oliver Lovrenski, Nina Lykke, Matias Faldbakken og Karl Ove Knausgård byr alle på samtidsskildringer. Edvard Hoem, Trude Teige og Lars Mytting representerer de historiske fortellingene. Ingar Johnsrud og Aslak Nore skriver i krimsjangeren, mens Anna Fiske, Bjørn F. Rørvik og Odin Helgheim var blant forfatterne og illustratørene som lager bøker for barn og unge. Norsk sakprosa ble dekket av en egen programrekke under overskriften «Kunnskap fra Norge». Forfattere som inngikk i denne serien, var bl.a. Ivo de Figueiredo, Linn Stalsberg og Anne Sverdrup-Thygeson. Samisk litteratur ble presentert i programposter med Sissel Horndal, Inger-Mari Aikio og Mary Ailonieida Sombán Mari.

Visuell identitet

Prosjektets visuelle identitet ble utviklet i samarbeid med designerne hos NODE Oslo Berlin. Vi valgte en frisk fargepalett i vårtoner, med en sol/ oppslått bok som det gjennomgående grafiske elementet.

Oppsummert

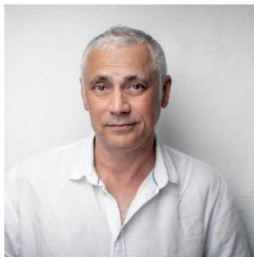
I løpet av fire dager opptrådte rundt 50 norske forfattere på omtrent 80 fullsatte arrangementer i Leipzig. De to hovedscenene for det norske programmet – den norske standen på messen og Schaubühne Lindenfels – var fylt til randen hver dag. NORLAs program med norske forfattere ble en litterær folkefest i hjertet av Europa. Tilbakemeldingene fra Tyskland var overveldende.

Vi anslår publikumstallet på de norske arrangementene tilknyttet Leipzig 2025 til rundt 20 000 besøkende. Dette vitner om en enorm interesse og bekrefter at norsk litteratur treffer bredt i det tyske markedet.

«Aldri før i løpet av mine 35 år har jeg opplevd en slik publikumsinteresse under en gjestelandsopptreden. Det var fantastisk å ha dere hos oss. Dere ga oss flotte arrangementer og helt uventede oppdagelser. Tusen takk!»

Connewitzer Verlagsbuchhandlung, Leipzig

Norge gjesteland Leipziger Buchmesse 2025

Tidslinje

09.2023	Signering av avtale med LBM
02.2024	Første forfatternavn offentliggjort
03.2024	Pressemelding Norge og Tyskland og lansering av gjestelandsprosjektet på LBM 2024
Vinter 2024	Utarbeidelse av visuell identitet og konsept
Vår 2024	Kontakt med og invitasjoner til aktuelle samarbeidspartnere og sponsorer
06.2024	Signering av avtale med tysk PR-byrå
09.2024	Tysk-norsk litteraturfokus under Kapittelfestivalen i Stavanger
11.2024	Etablering av lesesirkel i Leipzig. Flere norske forfattere på ulike arrangementer i Tyskland
01.2025	Pressekonferanse i Berlin med presentasjon av programmet for bokmessen Beslutning om utendørs annonsering i Leipzig og kortspill til giveaway Lansering av nettsiden gastland2025.com
02.2025	Pressereise; tyske journalister til Oslo og Bergen Pressekonferanse i Leipzig som opptakt til Leipzig liest Nettverksmottakelse for norske og internasjonale gjester i Oslo
03.2025	Pressereise; tyske journalister til Oslo og Bergen Pressekonferanse i Leipzig som opptakt til Leipzig liest Nettverksmottakelse for norske og internasjonale gjester i Oslo Presentasjon av norske forfattere og gjestelandsprosjektet på Blaue Sofa i Berlin
03.2025	Bokmessen. Pressekonferanse i regi av bokmessen, forfatterarrangementer osv.

Organisering

Hele NORLAs faste stab var engasjert i planlegging og gjennomføring av gjestelandsopptredenen. I tillegg ble det ansatt en prosjektleder i august 2024 og en tyskspråklig prosjektassistent i januar 2025, begge i 100 % stilling. Utover dette hadde vi også en ekstrahjelp i 50 % stilling. Den tyske kulturjournalisten Thomas Böhm var lokalt engasjert som prosjektkonsulent i månedene før bokmessen. Det tyske PR-byrået Literaturtest ble engasjert fra september 2024.

Samarbeidet med den norske ambassaden i Berlin var svært tett. Det ble

gjennomført ukentlige møter fra første kvartal 2024, og flere var involvert i arbeidet, for eksempel med markedsføring og presse. Ambassaden var til stede under messedagene og bidro til avvikling av arrangementer m.m.

Under messedagene fikk vi hjelp til bemanning av stand m.m. av fem frivillige, som alle jobbet et par dager hver.

Våre tre kontakter i Literaturtest var også til stede på våre scener, både morgen og kveld, og hjalp til med alle typer oppgaver, også utover det som handlet om håndtering av media.

Samlet ved den norske standen: NORLA, den norske ambassaden i Berlin og Literaturtest.

Foto: Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

Finansiering, sponsorer og samarbeidspartnere

Utenriksdepartementet bidro til gjestelandssatsingen gjennom prosjektstøtte til NORLAs litteratureksportaktiviteter 2022–26. NORLA, som har driften finansiert av Kulturdepartementet, brukte i tillegg egne midler på satsingen og gikk bredt ut og søkte sponsorer og partnere. Vi inngikk avtaler med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Forleggerforeningen, Fritt Ord, MUNCH og Sálas – Sámi lágádus- ja aviisasearvi (Samisk forlegger- og avisforening).

Midlene gikk til finansiering av programposter på de norske scenene i Leipzig. Bidragene fra NFFO og Fritt ord gikk særlig til programmet med norsk sakprosa i Schaubühne Lindenfels. Midlene fra Forleggerforeningen gikk til norske forfattere (reise, opphold og honorarer).

Via samarbeid med PAHN og Dramatikkens hus fikk NORLA midler som gikk til utvikling og gjennomføring av en norsk dramatikkraften på Grieg-Begegnungsstätte.

Flere organisasjoner støttet prosjektet med egenfinansiering av gjennomføring av programposter godkjent av NORLA. Arrangementene ble avholdt på den norske standen og i Leipzig by. Arrangørene var Nasjonalbiblioteket, WEXFO, Norsk Oversetterforening og Skald forlag. Disse samarbeidspartnere utgjorde et flott supplement som utvidet og beriket det norske programmet.

Partnerne våre fikk mye igjen for støtten sin. De største bidragene gikk direkte til programavvikling, i form av støtte til forfatterreiser og -honorarer. Vi gjennomførte flere nettverkstreff der

partnere ble invitert med, i tillegg til pressereisen vi gjennomførte i februar 2025.

Markedsføringen ble gjort i flere kanaler, digitalt og analogt. Utgangspunktet var naturlig nok forfatterne og programpostene.

Alle partnerne fikk tilgang til relevante nettverk gjennom ulike typer arrangementer i forkant av LBM, som f.eks. nettverksmottakelser, delegatbesøk og pressereise.

Offisielle gjester

Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery var Norges taler under åpningen av bokmessen i Gewandhaus onsdag 26. mars.

Torsdag 27. mars åpnet kultur- og likestillingsministeren den norske standen på LBM. Etter taler ved ambassadør Laila Stenseng og LBMs direktør Astrid Böhmisch deltok statsråden i en samtale med forfatterne Maja Lunde og Karl Ove

Knausgård, moderert av Thomas Böhm. Hun møtte pressen og overvar de første programpostene på den norske standen, med Tomas Espedal og Matias Faldbakken, fikk en omvisning på messeområdet og besøkte tyske forlag samt Nordens og Ukrainas stands. Deretter besøkte hun Grieg-Begegnungsstätte, der hun overvar et møte i lesesirkelen etablert av NORLA i anledning gjestelandsprosjektet.

HKH Kronprinsesse Mette-Marit måtte dessverre avlyse sin deltakelse på LBM.

Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery under åpningen av Leipziger Buchmesse i Gewandhaus onsdag 26. mars.
Foto: Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

PR, kommunikasjon og markedsføring

Primærmålgruppen for kommunikasjons- og markedsarbeidet var tyske lesere. Vi ønsket å skape oppmerksomhet rundt nyere norsk litteratur både for voksne og barn og i flere sjangre.

Det var også et mål å nå den norske offentligheten, for å vise Tysklands betydning for norsk litteratur.

PR-byrå og fotograf

For å nå den tyske offentligheten engasjerte vi et tysk PR-byrå. Vi henvendte oss til tre ulike byråer og fikk tilbud fra to av disse. Valget falt på Literaturtest, som vi også samarbeidet med under gjestelandsprosjektet Frankfurt 2019.

Vi er svært godt fornøyd med samarbeidet med Literaturtest og resultatene av det. I tillegg til å jobbe løpende og svært aktivt direkte mot tysk presse, hjalp de oss med avvikling av digitale arrangementer i Tyskland, nyhetsbrev, pressereise og pressekonferanser, og jobbet også effektivt på den norske standen under messedagene. Det var en styrke at Literaturtests team på tre personer leste bøkene og satte seg godt inn i forfatterskapene som ble presentert før og under LBM.

Til messedagene engasjerte vi fotograf Sabine Felber, som dekket de fleste arrangementene. Bildene er frikjøpt og kan brukes mot å kreditere fotografen.

Pressedekning i Tyskland

Pressedekningen i Tyskland under messedagene var enorm. De norske forfatterne og bøkene deres fikk stor oppmerksomhet, og media trakk også frem Norge som en litteraturnasjon å regne med.

- Det ble publisert 4000 trykte artikler i tyske medier under messen
- Alle de store tyske TV-kanalene rapporterte om Gastland Norwegen under messen
- Flere store medier, som f.eks. Kreuzer, Büchermagazin og Buchkultur, publiserte fyldige artikler over flere sider
- Norge fikk også oppmerksomhet på TV under en direktesending i Tagesschau 24

Norge ble hyllet av Tysklands mest innflytelsesrike medier. Bare avisartiklene (trykte medier) genererte en annonseverdi («Advertising Value Equivalent») på til sammen 659 290 euro (7 534 742 kroner).

Noen av de norske forfatterne fikk et gjennombrudd i Tyskland i forbindelse med bokmessen. Flere ble gjenstand for stor medieinteresse:

- Vigdis Hjorth fikk et stort tysk gjennombrudd, blant annet med TV-intervju på ARD Druckfrisch – et av programmets mest sette innslag noensinne
- Karl Ove Knausgård – profilert på ZDF Aspekte
- Maja Lunde, Johan Harstad og Simon Stranger – sentrale navn i den tyske pressen og på scenene
- Oliver Lovrenski – en ny stemme som overrasket og begeistret
- Linn Strømsborg – populær blant yngre publikummere og fikk strålende mottakelse

«Den nesten perfekte litteraturnasjonen»

Frankfurter Allgemeine Zeitung: Die norwegische Literatur

«Hvorfor litteratur fra Norge er en suksess»

ARD: Gastland: Warum Literatur aus Norwegen so erfolgreich ist

«Norge er en gave»

literaturcafe.de: Norwegen ist ein Geschenk!

«Norge begeistrer ... enorme besøkstall»

MDR/ARD: Norwegen begeistert als Gastland

«Norge presenterer seg selv som en viktig kulturell partner for Tyskland»

Deutschlandfunk

«Den ultimate feelgood-opplevelsen»

SWR

Pressedekning i Norge

Vi benyttet oss av vårt pressenettverk i Norge og tok tidlig kontakt med utvalgte journalister for å skape interesse for å dekke LBM 2025.

Resultatet var at både NRK og VG var til stede på messen og laget flere innslag for trykte medier, nett og radio.

VGs policy er å løfte «kjendisstoff», men vi er godt fornøyd med at de fikk vist norske lesere hva et gjestelandsprosjekt kan bety:

«En ting er å sitte hjemme i Norge og skrive om suksessen til norske forfattere i utlandet, om visstnok lange køer og kaos på boksigneringer. Noe annet er å se det med egne øyne – for dette er mye større enn det folk tror. Kaoset på den norske standen på bokmessen da Maja Lunde og Karl Ove Knausgård skulle bokbades og signere bøker torsdag formiddag, var totalt.» (VG, 29.03.25).

➤ [VGs artikkel](#)

Pressereise

4. til 8. februar 2025 inviterte vi 12 tyske journalister og en TV-fotograf på pressereise til Norge. Turen gikk først til Oslo og deretter til Bergen.

Med på turen var også presseansvarlig ved LBM, representanter fra den norske ambassaden i Berlin og en representant fra Literaturtest.

På programmet stod primært møter med norske forfattere som var bokaktuelle i Tyskland. I tillegg fikk gjestene med seg nettverksmottakelse i regi av NORLA og Utenriksdepartementet på Gyldendalhuset med representanter for norsk bokbransje (der også alle de norske forfatterne som skulle til Leipzig, var invitert), omvisning på MUNCH, morgenbad med badstue ved Operaen, offisiell åpning av LitFestBergen og flere arrangementer der, spasertur i Jon Fosses fotspor i Bergen og bokhandelbesøk. Totalt møtte delegasjonen 18 norske forfattere i egne møter, i tillegg til en rekke representanter for norsk bokbransje.

Tilbakemeldingene fra deltakerne var udelte positive, og via Literaturtest har vi også fått vite at LBM refererer til denne pressereisen som usedvanlig vellykket. Strategien med å la journalistene møte mange forfattere tror vi er nøkkelen til suksessen, og vi vektla også at de skulle få møte forfatterne på ulike kulturarenaer – på Nasjonalbiblioteket, MUNCH, i bokhandel og på Litteraturhuset i Bergen. Det hjalp også at februar-Norge viste seg fra sin beste side, med oppholdsvær og sol i begge byer.

Pressekonferanser

I opptakten til LBM 2025 ble det avholdt tre pressekonferanser:

20.01.25

Berlin, Fellehuset. Med Vigdis Hjorth og Simon Stranger.

27.02.25

Leipzig, i forbindelse med slipp av Leipzig liest.

26.03.25

Leipziger Buchmesse, med påfølgendepressetur til den norske standen. Med Vigdis Hjorth, Johan Harstad, Trude Teige og Kjersti Anfinnsen.

Pressekonferanse 26.03.25. Fra v.: Johan Harstad Vigdis Hjorth, Thomas Böhm.
Foto: Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

Pressekonferansen 20. januar var i de nordiske ambassadenes felleshus i Berlin, med ambassaden og NORLA som vertskap. Det var taler ved ambassadør Laila Stenseng og LBMs direktør Astrid Böhmisch. Deretter presenterte NORLAs direktør Margit Walsø hovedinnholdet i og rammene for det norske programmet. Til slutt var det en litterær samtale med Vigdis Hjorth og Simon Stranger, ledet av Thomas Böhm.

Det deltok hele 48 journalister fra mange ulike medier (dagsaviser, radio, tidsskrifter og bokblogger). Pressekonferansen førte til 440 oppslag i alle typer presse dagen etter pressekonferansen. Dekningen inkluderte nyheten om Kronprinsessens deltakelse, som ble sluppet på pressekonferansen, men reportasjene løftet også frem bredden og tematikken i det norske gjestelandsprogrammet. Et par av radiostasjonene som var til stede, sendte direkteintervjuer med både Vigdis Hjorth, Margit Walsø og Astrid Böhmisch. Vigdis Hjorth gjennomførte flere intervjuer, særlig verdt å merke seg er TV-intervjuet med Dennis Scheck for ARD Druckfrisch. Både Vigdis Hjorth og Simon Stranger stilte på fotoseanse for Süddeutsche Zeitung. Begge forfatterne deltok også på et arrangement for publikum på Felleshuset samme kveld, for fullsatt sal.

Pressekonferanse nummer to ble arrangert av LBM i Leipzig 27. februar. Tema var LBM 2025, på generelt nivå og spesielt med Norges rolle som gjesteland. Astrid Böhmisch, Margit Walsø og forfatter og journalist Kathrin Weßling ble introdusert av moderator Valerie Schönlan. Lokalet var fullsatt, og publikum bestod for det meste av regional presse.

Pressekonferansen 26. mars ble gjennomført på messeområdet i regi av LBM. Dette var dagen før messens offisielle åpning, den såkalte «Fair Wednesday», da messen åpner for journalister. Første del bestod av offisielle taler. Talerne var direktørene for Leipziger Messe og Leipziger Buchmesse, direktøren i den tyske forleggerforeningen, kulturbyråden i Leipzig og Margit Walsø, NORLAs direktør.

Del to var en litterær panelsamtale med Vigdis Hjorth og Johan Harstad, ledet av Thomas Böhm. Deretter gikk et samlet pressekorps til den norske standen, der det var møte med forfatterne Kjersti Anfinnsen og Trude Teige samt korte taler ved NORLAs programansvarlige Andrine Pollen og prosjektleder Ellen Hogsnes.

Literaturtest fulgte opp med pressemeldinger i etterkant av alle tre pressekonferansene.

Grepet med å vektlegge litterært innhold og involvere forfattere for å gi smakebiter på det som ville komme under messedagene, har trolig virket positivt inn med tanke på oppmerksomhet og mediedekning.

Digital markedsføring i egne kanaler

NORLAs eget team markedsførte gjestelandsprosjektet på to ulike nettsider, via to Facebook-kontoer og på Instagram. I tillegg ble det sendt ut nyhetsbrev. To viktige strategiske beslutninger var å opprette en tyskspråklig nettside og gjenopplive den tyskspråklige Facebook-siden som ble brukt i forbindelse med gjestelandsprosjektet i Frankfurt i 2019. Hensikten med dette var å kunne kommunisere direkte med tyske lesere.

Nettside gastland2025.de

➡ www.gastland2025.de

Den tyske nettsiden gastland2025.de var den sentrale plattformen for all informasjon knyttet til Norges rolle som gjesteland på bokmessen i Leipzig. Her ble alle aktuelle bøker og forfatterne som var engasjert i forbindelse med prosjektet, presentert.

På nettsiden fantes også en omfattende arrangementsoversikt, fyldige bakgrunnsartikler om det norske litteratursystemet, informasjon om arenaene i Leipzig, informasjon om oversettere og annet relevant stoff. Den bød også på aktuelle boktips for å gi besøkende en levende inngang til norsk litteratur. Siden ble løpende oppdatert og spilte en viktig rolle både for presse, fagfolk og lesere.

Nettsiden hadde totalt 24 300 visninger og 7600 besøkende fra den ble lansert i januar 2025 og frem til juni 2025. Flest besøkende var det fra Tyskland (70 %), mens de øvrige topp ti-landene var henholdsvis Norge, USA, Irland, Østerrike, Sveits, Nederland, Sverige, Italia og Storbritannia.

Norwegen
Gastland der Leipziger
Buchmesse 2025

NORLA
Norwegian
Literature
Abroad

[Aktuelles](#) [Programm](#) [Autor*innen](#) [Podcast](#) [Presse](#) [Unsere Partner](#) [Über uns](#) [Suche](#)

Autor*innen →

[Anna Fiske →](#)

[Anne Sverdrup-Thygeson →](#)

[Aslak Nore →](#)

[Bjørn F. Rørvik →](#)

[Bård Torgersen →](#)

[Edvard Hoem →](#)

[Erik Fosnes Hansen →](#)

[Fred Radenbach →](#)

[Fredrik Brattberg →](#)

[Hanne Ørstavik →](#)

[Helene Imislund →](#)

[Hilde Myklebust →](#)

[Håkon Marcus →](#)

[Ingar Johnsrud →](#)

[Ingeborg Arvola →](#)

[Inger-Mari Aikio →](#)

[Ivo de Figueiredo →](#)

[Johan Harstad →](#)

Autor*innen

Anna Fiske

Anna Fiske, 1964 in Schweden geboren, ist Autorin und Illustratorin. Sie hat bereits eine Vielzahl von Bilderbüchern verfasst und illustriert und wurde mit zahlreichen skandinavischen Preisen ausgezeichnet. Im Hanser Kinder- und Jugendbuch erschienen bisher *Alle haben einen Po* (2019; Neuauflage 2024), *Wir basteln uns durch den Advent* (2020), *Alle gehen in die Schule* (2021), *Wie macht man eigentlich ein Baby?* (2022). *Wie ist es eigentlich, erwachsen zu sein?* (2023). 2024 folgen *Alle haben einen Po – Mein erstes Buch vom Körper* sowie *Wie spricht man eigentlich über den Tod?*. Anna Fiske lebt in Oslo.

Anne Sverdrup-Thygeson

Anne Sverdrup-Thygeson ist Professorin an der Norwegian University of Life Sciences und wissenschaftliche Beraterin am norwegischen Institut für Naturforschung. Sie hat einen Dokortitel in Biologie, und ihre Forschung dreht sich größtenteils um Insekten in unserem Ökosystem. Sie liebt es, Zeit draußen zu verbringen oder an ihrem Wissenschaftsblog zu schreiben, und ist regelmäßiger Gast im norwegischen Radio. Ihr neuestes, 2023 in Norwegen erschienenes Buch, befasst sich mit dem Wald und seiner Bedeutung für unsere Kultur.

Aslak Nore

Aslak Nore, geboren 1978 in Oslo, studierte an der Universität Oslo und an der New School for Social Research in New York. Er war Soldat im norwegischen Elitebataillon Telemark in Bosnien und arbeitete als Journalist im Nahen Osten und in Afghanistan. In Norwegen hat er mehrere Sachbücher und vier Romane veröffentlicht. *Meeresfriedhof* ist der erste Band einer literarischen Thriller-Serie rund um die Familie Falck und wurde in vielen Ländern ein Bestseller. Mit *Falsgrund* erscheint Band 2 der Falck-Saga auf Deutsch. Nore lebt mit seiner Familie in der Provence, Frankreich.

Nettside www.gastland2025.de

19

Rapport

Facebook: «Norwegische Literatur auf Deutsch»

➤ www.facebook.com/NorwegischeLiteratur

Kommunikasjonen via Facebook-siden «Norwegische Literatur auf Deutsch» utgjorde en sentral del av prosjektets synlighet i offentligheten. I mars og april 2025 oppnådde vi nærmere 60 000 visninger, med en rekkevidde på opptil 4000 brukere per innlegg. Innlegg om nye bokutgivelser, personlige forfatterportretter og informasjon om arrangementene under messen ble særlig

Siden hadde fra januar til juni 2025 ca. 117 000 visninger, og rekkevidden var på nær 25 000, med 3800 besøkende og nesten 6000 interaksjoner (likes, kommentarer og/eller delinger).

godt mottatt. Interaksjonen med følgere var høy, og siden fungerte både som inspirasjon for lesere og som en direkte kommunikasjonskanal med publikumet vårt. I innleggene ble det alltid lagt vekt på å tagge alle viktige aktører: tyske forlag, norske forlag, agenter og samarbeidspartnere som Leipziger Buchmesse og den norske ambassaden i Tyskland. Med sistnevnte hadde vi også et tett og effektivt samarbeid når det gjaldt innlegg på den tyske Facebook-siden.

Facebook

Facebook: NORLA,
Instagram: @norwegianliterature,
NORLAs nettside

- Facebook: NORLA
- Instagram: @norwegianliterature
- NORLAs nettside: www.norla.no

NORLAs regulære kanaler – nettsiden på norsk og engelsk samt Instagram og Facebook – ble brukt for å dele høydepunkter underveis i prosjektet. Vi presenterte programmet i forkant, løftet frem forfattere, bøker og arrangementer underveis og formidlet stemningen fra messen i sanntid gjennom bilder, videoer og innlegg. I all kommunikasjon nevnte og tagget vi sentrale aktører: norske og tyske forlag, agenter, forfattere og viktige samarbeidspartnere som Leipziger Buchmesse og den norske ambassaden i Tyskland. Dette bidro til å forsterke innholdets rekkevidde og synlighet. I etterkant av messen fortsatte vi å dele historier, intervjuer og tilbakeblikk som dokumenterte og feiret suksessen med Norges gjestelandsopptreden. Vi fremhevet både den brede interessen fra publikum og den positive mottakelsen blant bransjeaktører, og bidro på denne måten til å forsterke/skape varig oppmerksomhet rundt norsk litteratur i Tyskland.

NORLAs nyhetsbrev

I NORLAs nyhetsbrev ble Norges gjestelandsopptreden på Leipziger Buchmesse 2025 presentert med temaet «Traum im Frühling» / «Dream of Spring». Nyhetsbrevene informerte om det omfattende programmet og fremhevet sentrale arenaer som den norske standen, Schaubühne Lindenfels og flere lokale kultursteder, og oppfordret leserne til å følge gjestelandsnettsidene og NORLAs tyske Facebook-side for å få løpende oppdateringer.

Podkast

Et høydepunkt var podkasten «Norwegen – Der Büchersnack», som ble lansert i fem ukentlige episoder før messen. Hver episode fokuserte på utvalgte norske bøker nylig utgitt i tysk oversettelse, med bakgrunnsinformasjon og ulike stemmer fra litteraturfeltet, formidlet på en informativ og underholdende måte. Podkasten ble publisert via Spotify, Apple Podcasts og våre egne kanaler, og ble spilt av over 1000 ganger. Tilbakemeldingene var gjennomgående svært positive både fra lyttere og fra litteraturmiljøet.

Som helhet bidro nettsiden, Facebook og podkasten i stor grad til å øke synligheten til norsk litteratur i det tyskspråklige området og til å forankre gjestelandsprosjektet med digital synlighet på ulike plattformer.

Digital markedsføring i øvrige kanaler

Facebook, Instagram

NORLA hadde regelmessige møter med LBMs markeds- og kommunikasjonsenhet og koordinerte innlegg og poster. Møtefrekvensen ble ukentlig fra januar 2025. På disse møtene var også ambassaden i Berlin med, slik at vi var tre parter som fremmet samme innhold samtidig. Literaturtest foretok et utvalg blant våre saker og publiserte i egne kanaler. På denne måten fikk vi lagt til rette for størst mulig spredning av innleggene våre.

Nyhetsbrev

I perioden fra oktober 2024 til mars 2025 sendte Literaturtest, i tett samarbeid med NORLA, ut seks nyhetsbrev med utvalgte temaer knyttet til Norge samt tips om aktuelle bøker og arrangementer. Nyhetsbrevene nådde om lag 3000 tyskspråklige mottakere, inkludert journalister, bloggere, forlag og bokhandler.

For å understøtte og synliggjøre andre sentrale temaer og arrangementer distribuerte Literaturtest også pressemeldinger og invitasjoner til arrangementer både i forkant av og under bokmessen. Under messedagene ble det sendt ut et daglig nyhetsbrev med dagens høydepunkter.

Et oppsummerende nyhetsbrev fra 30. mars 2025.

Podkast: Tyskerne

Den norske podkasten «Tyskerne» viet en hel episode til Norge som gjesteland på Leipziger Buchmesse, med NORLA til stede i studio i mars 2025 rett før messen.

➡ [Podkasten på Spotify](#)

Annonsering

NORLA investerte i utendørs annonsering i Leipzig sentrum i forkant av og under messen. Vi hadde plakater på trikker og reklamesøyler bl.a. i gågaten Grimmaischse Strasse.

Vi inngikk et samarbeid med tidsskriftet Kreuzer som innebar annonsering for programmet i Schaubühne Lindenfels på baksiden av nummeret som kom ut i forbindelse med LBM, samt distribusjon av

det komplette norske litteraturprogrammet (som innstikk). Kreuzer viet også mye spalteplass til redaksjonelt stoff om norsk litteratur.

I tillegg til en folder med programmet produserte vi ulike typer markedsmateriell som plakater, bokmerker, rollup-bannere og brosjyrer. Den viktigste trykksaken var en kortstokk med sitater fra norske bøker som var bokaktuelle i Tyskland. Vi brukte kortstokken som giveaway i ulike sammenhenger, og den viste seg å være svært populær.

Reklamesøyle i gågaten Grimmaischse Strasse.
Foto: NORLA

Scener

Standen

Norges gjestelandsstand var på 208 kvadratmeter og utformet i lyst treverk og grønnfarger. Den var åpen fra flere sider og lett tilgjengelig for publikum. I tillegg til plass for publikum som fulgte sceneprogrammet, hadde vi bokhandel og boksalong, og ansatte fra den norske sjømannskirken i Berlin serverte gratis vafler hver dag. Utformingen inviterte publikum inn og fungerte svært godt. Designet var ved arkitekt Anetta Blassej, og den ble bygget av FIND EXPO.

Målet var å ha en stand som både skulle være blikkfang, møteplass, showroom og et godt sted for arrangementer. Dette oppnådde vi. Standen fungerte bra til alle formål og var stappfull hele tiden, med en topp på godt over 400 personer til stede ved den offisielle standåpningen torsdag 27. mars.

Den norske standen.

Foto: Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

Schaubühne Lindenfels

Vi ønsket å ha et samlingssted for det norske programmet i Leipzig by, og leide Schaubühne Lindenfels fra torsdag til søndag. SL er et gammelt teater med flere scener, og er til daglig et levende kulturhus med ulike typer forestillinger (dans, teater o.l.), filmvisninger og andre aktiviteter. Ballsaal er hovedscenen og rommer ca. 450 personer. Grüner Salon er et mindre rom med plass til ca. 60. I tillegg

har de en foajé med kafé og en liten scene.

Fasaden ble dekorert med elementer fra vår visuelle profil, og ved inngangen la vi en grønn løper. I Ballsaal var scenen dekorert med vårt visuelle uttrykk med videokanon.

Hovedscenen Ballsaal under Norwegische Nacht.
Første bilde, fra v.: Karl Ove Knausgård, Thomas Böhm
Foto (begge): Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

Grieg-Begegnungsstätte

Grieg-Begegnungsstätte var opprinnelig den private leiligheten til Griegs musikkforlegger i Leipzig, der Grieg pleide å bo når han besøkte byen. I dag er leiligheten gjort om til et nydelig lokale som kan leies til arrangementer. Kapasiteten er på ca. 60 personer.

Vi tok stedet i bruk senhøsten 2024, som møteplass for lesesirkelen vi etablerte i Leipzig. Under messen arrangerte vi et møte i lesesirkelen med kulturminister Lubna Jaffery som gjest. Møteaktiviteten i lesesirkelen pågår fremdeles i dette lokalet våren 2026.

Grieg-Begegnungsstätte var også stedet for dramatikkvelden vi avholdt onsdagen i messeuken.

Theater der Jungen Welt

Theater der Jungen Welt er Europas eldste barneteater. Vi hadde forestillinger for tyske barn her torsdag og fredag formiddag samt et familiearrangement søndag.

Øvrige scener på messeområdet og skoler i Leipzig

Norske forfattere deltok på arrangementer på i underkant av ti ulike scener på messen i løpet av messedagene. Disse var både arrangert av NORLA og av de tyske forlagene. Flere barnebokforfattere besøkte skoler og biblioteker i Leipzig by.

Øvrige scener i Leipzig by

Det ble avholdt flere litterære arrangementer i messeuken på ulike steder i Leipzig by, som Nordische Lesenacht på Werk II, Lars Mytting i en breddfull Connewitzer bokhandel og Ingeborg Arvola på Staatsbibliothek. Vi hadde også utsolgte kveldsarrangementer i Haus des Buches onsdag og Schauspiel Leipzig torsdag.

Onsdag kveld var det åpning i konserthuset Gewandhaus, der Europas eldste symfoniorkester spilte musikk av Edvard Grieg og kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery holdt Norges åpningstale. Maja Lunde og Karl Ove Knausgård var til stede i salen som æresgjester.

Den norske honorærkonsulen i Leipzig inviterte i løpet av uken norske forfattere til to ulike arrangementer.

Scener forprogram

Det omfattende forprogrammet pågikk både i Norge og Tyskland fra mai 2024 og frem til messen ble gjennomført. Flere tyske forlag arrangerte lesereiser med opptredener i bokhandler og på andre scener i forbindelse med lanseringer i Tyskland. Felleshuset i Berlin var en viktig scene, og det var også et arrangement på Blaue Sofa i forlaget Bertelsmanns lokaler. Videre var det arrangementer i Leipzig under Leipzig liest og på scener i regi av den norske honorærkonsulen i Leipzig. Lesesirkelen som NORLA etablerte, møttes fast i Grieg-Begegnungsstätte, der det også ble satt opp en forestilling av *Haugtussa* under messen i mars 2024.

I Norge møtte ulike delegasjoner inviterte norske forfattere på Nasjonalbiblioteket, diverse forlagshus, Deichman Bjørvika og MUNCH, i tillegg til at vi også hadde gjester på litteraturfestivalene i Stavanger, Bergen og Lillehammer.

Program

Til sammen ble det engasjert 59 norske forfattere i forbindelse med Norges gjestelandsopptreden, og NORLA samarbeidet med 40 tyskspråklige forlag om forfatterprogrammet. Forfatterne deltok på arrangementer i 17 bokhandler

og 40 litteraturhus, museer, skoler og andre institusjoner fordelt på 23 byer i Tyskland og Sveits, i tillegg til alle scenene i Leipzig og på messeområdet.

Forfatterne presentert på den norske standen.
Foto: NORLA

Forprogram

I forbindelse med Norsk Litteraturfestival på Lillehammer i mai 2024 inviterte NORLA oversettere og forleggere. Målet var å presentere norske forfattere som hadde en ny utgivelse på tysk, slik at vi kunne samarbeide med tyske forlag om å løfte frem disse forfatterne og bøkene deres. I juni 2024 startet opptakten til gjestelandsprosjektet med Aslak Nore, som deltok i et litteraturprogram under en mottakelse hos den norske honorærkonsulen i Leipzig. Utover høsten var det flere litteraturarrangementer i samarbeid med de tyske forlagene, bokhandlere og litteraturhus. Syv forfattere deltok i ulike arrangementer i Fellehuset i Berlin, og i Grieg-Begegnungsstätte i Leipzig ble det gjennom vinteren 2024–25 etablert en lesesirkel der tyske lesere møttes for å diskutere norsk litteratur. Det ble også gjennomført flere digitale arrangementer for den tyske bokbransjen, der forfattere som Ivo de Figueiredo, Anna Fiske og Trude Teige ble presentert for alle grener av tysk bokbransje. Tidlig i mars presenterte Maja Lunde, Johan Harstad og Lars Elling bøkene sine i Blaue Sofa, Bertelsmanns scene i Berlin.

Kapittelfestivalen i september 2024 presenterte en egen programrekke med tittelen «På vei til Leipzig». Her var det scenesamtaler mellom norske og tyske forfattere samt foredrag og debatter om tematikk relatert til forholdet mellom Norge og Tyskland.

Fra august 2024 til mars 2025 pågikk prosjektet «Du har en ny venneforespørsel», der de norske forfatterne Peter Strassegger, Kristin Vego og Helene Imislund ble «matchet» med de tyske forfatterne Matthias Jügler, Janin Wölke og Kristina Schilke. De tre forfatterparene brevvekslet og møttes på scener tre ganger: i Leipzig under Literarischer Herbst i oktober 2024, i Oslo i februar 2025 og til slutt på scenen på den norske standen under bokmessen.

Rettighetene til både Vegos og Imislunds bøker er siden solgt til tyske forlag.

NORLA samarbeidet med mange tyske forlag om lanseringsreiser, og flere forlag arrangerte lesereiser som involverte forfattere både i Sveits og rundt om i Tyskland. Forfattere som Tomas Espedal, Øystein Wiik og Johan Harstad hadde alle oppdrag i for- eller etterkant av bokmessen. Tore Renberg ble lansert i oktober 2024 og var på omfattende lesereiser både høst og vår. Han ledet også en byvandring for Leipzigs innbyggere søndagen før bokmessen åpnet.

Andre viktige arrangementer var kickoff på Norges stand på LBM 2024 og mottakelsen for norske og tyske gjester på Gyldendalhuset i februar 2025 i samarbeid med UD.

Hovedprogram

49 norske forfattere deltok på selve bokmessen 25.–30. mars 2025. Jon Fosse hadde ikke anledning til å delta, men et utdrag fra den på daværende tidspunkt upubliserte *Vaim* ble fremført av skuespiller Joachim Król. Tre av forfatterne i programmet var samiske. I tillegg var fem norske klassikere nylig oversatt til tysk og ble formidlet via oversetterne i egne programposter.

På åpningsdagen for bokmessen foregikk det arrangementer over hele byen. Den offisielle åpningen ble avholdt i konserthuset Gewandhaus. Samtidig var litteraturhuset Haus des Buches fylt med lesere som var invitert til norsk litteraturgalla med Vigdis Hjorth, Matias Faldbakken, Kjersti Anfinnsen, Tomas Espedal, Erik Fosnes Hansen og Trude Teige. DJ denne kvelden var norske DJ Saunasatan (aka Kjersti Anfinnsen), som presenterte musikk som var representativ for forfatterne og bøkene, og seansen ble overført i radio i det velrenommerte radioprogrammet «Lange Nacht der Literatur». I Grieg-Begegnungsstätte ble det presentert ny norsk dramatikk.

Den norske standen åpnet torsdag kl. 11.00 med offisielle taler og den nevnte litterære samtalen med Karl Ove Knausgård, Maja Lunde og kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery. Det var program på scenen uten opphold hver dag fra ca. 10.30 til 18, og det var alltid fullt på

arrangementene. Etter hvert arrangement ble forfatterne ledet til den delen av standen der bokhandelen El Libro holdt til, for å signere bøker. El Libro solgte nærmere 1000 bøker på de fire dagene messen varte. Trude Teige, Linn Strømsborg og Lars Elling var på salgstoppen.

Literaturtest hadde åpent treff for interesserte bloggere hver ettermiddag.

Schaubühne Lindenfels ble etablert som norsk «hub», og vi avholdt store arrangementer her hver kveld. Torsdag kveld var det Norwegische Nacht i Ballsaal med flere norske forfattere, etterfulgt av en stor åpningsmottakelse. Fredag og lørdag kjørte vi to runder Norwegische Nacht per kveld, med tre forfattere i hver bolk, alle forestillingene for fulle hus og i noen tilfeller med lang kø ute på gaten. Søndag formiddag var det arrangementer med vekt på sakprosa fra kl. 11 til 16. Disse arrangementene var planlagt holdt i Grüner Salon, men måtte flyttes til Ballsaal pga. stor pågang. Det var salg av bøker og signering med forfatterne etter alle arrangementene.

Torsdag kveld fylte Karl Ove Knausgård hovedscenen i Schauspiel Leipzig. De 700 billettene til arrangementet forsvant idet de ble lagt ut for salg. Schauspiel Leipzig var arrangør for programmet.

Forfatter Trude Teige i samtale med oversetter Günther Frauenlob på den norske standen.

Foto: Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

Forfatter Lars Elling under et velbesøkt arrangement på den norske standen.

Foto: Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

Kulturprogram

I samarbeid med PAHN og Dramatikkens hus arrangerte NORLA et dramatikkarrangement med Fredrik Brattberg og Kathrine Nedrejord i Grieg-Begegnungsstätte. Dramaturg Eivind Haugland ble engasjert for å kuratere programmet. Haugland innledet kort om norsk samtidsdramatikk før skuespillerne fremførte utdrag fra Kathrine Nedrejords tekster og Fredrik Brattbergs stykker.

Blant publikum var en representant fra Drei Masken Theaterstückverlag, som tok kontakt med Kathrine Nedrejord for å representere henne i Tyskland. Skuespillerne fra Schauspiel Leipzig ville

også foreslå stykkene hennes (spesielt *Forbryter og straff*) for teateret.

Presentasjonen av norsk samtidsdramatikk ble svært vellykket.

Den siste programposten på den norske standen under LBM i 2026 var en oppsetning av *Haugtussa* fremført av Haugtussa Kollektiv.

Schaubühne Lindenfels viste de norske filmene *Løvekvinnen* og *Ut og stjæle hester* tirsdag og onsdag før messestart.

Haugtussa Kollektiv på den norske standen.
Foto: Sabine Felber/ Literaturtest/ NORLA

Agenturene og agentene

I opptakten til bokmessen i Leipzig ble det holdt flere bransjetreff for å forberede og tilrettelegge for at de norske agentene skulle kunne selge flere bøker til tyskspråklige forlag. I november 2023 ble det arrangert et stort bransjetreff med norske agenter og tyske forlag i München i forbindelse med offisielt besøk av HKH Kronprins Haakon til Tyskland. Maja Lunde og Dag O. Hessen inngikk i programmet. Norske agenter møtte tyske redaktører i mange og gode møter over flere dager. Det har også vært støttet opp rundt nettverksbygging, besøksreiser og andre incitamenter for å styrke kontakten mellom norsk og tysk forlagsbransje og agentvirksomhet.

I kjølvannet av bokmessen ble det arrangert et bransjeseminar i Nederland, hvor åtte forleggere møtte NORLA og nederlandske oversettere for å høre om nye norske titler.

Flere norske agenter og noen av topplederne i norske forlag var i Leipzig under bokmessen. En viktig

tilbakemelding fra norske agenter er at det tyske markedet er så viktig for rettighetssalg at det nærmest ikke kan gjøres nok for å øke synligheten der. LBM er en publikumsmesse og dermed ikke et optimalt møtested for norske agenter, men likevel er gjestelandsprosjektet blitt svært positivt mottatt i alle trinn i prosessen. Det samlede inntrykket er at alle elementene har stor betydning for utbredelsen av norsk litteratur i Tyskland – fra forprogram med forfattere og nettverkstreff for agenter til publikumsmøter med norske forfattere på tyske scener og tilrettelegging for oppmerksomhet fra pressen.

Sentrale tyske forlag som DuMont, S. Fischer, Carl Hanser, Aufbau, Harper Collins, Ullstein og Eichborn melder at Norges gjestelandsopptreden har hatt betydning for oppmerksomhet og synlighet rundt deres norske forfattere (Anna Fiske, Johan Harstad, Vigdis Hjorth, Linn Strømsborg og Ingeborg Arvola, for å nevne noen) både blant presse og publikum.

Resultater

Målet om å skape et attraktivt og variert litteraturprogram for tyske lesere på bokmessen og i byen må kunne sies å være oppfylt. Kjennskapen til norske forfattere er god blant tyske lesere, og det var et gode å kunne få møte forfatterne på bokmessen. Så godt som alle arrangementene NORLA avviklet, var fullsatte. Responsen fra publikum var svært positiv, og det ble kjøpt og signert bøker direkte etter arrangementene.

Publikumsresponsen tyder på at det varierte litteraturprogrammet bidro til **leseglede og meningsutveksling**. Et godt eksempel på det er den tidligere nevnte lesesirkelen, som fortsetter å møtes etter bokmessen i 2025 i lokalene til Grieg-Begegnungsstätte.

Medieoppmerksomheten i Tyskland for norske forfattere var stor, og frembrakte en annonseverdi («Advertising Value Equivalent») på til sammen 659 290 euro (7 534 742 kroner). I dette tallet er bare trykte medier medregnet. Flere forfattere nådde bredere ut enn før, gjennom TV-reportasjer i riksdekkende kanaler. Norsk litteratur og det norske litteratursystemet fikk dessuten generell omtale i flere medier, noe som også bidrar til effekter på lengre sikt.

Et annet mål var å forsterke **langtidseffektene** av Frankfurt 2019. Den norske deltakelsen på LBM 2025 bekrefter at Tyskland fremdeles er det viktigste landet for norsk litteratureksport. NORLA jobbet grundig med prosjektet i forkant av og under messedagene, og det var ikke på noe tidspunkt vanskelig å engasjere aktører; tyske og norske forlag, norske agenter, forfattere, illustratører, organisasjoner, tyske bokhandlere og tyske og norske journalister møtte oss med åpenhet og høy og positiv forventning. Alle de norske forfatterne som ble invitert til å presentere sine bøker

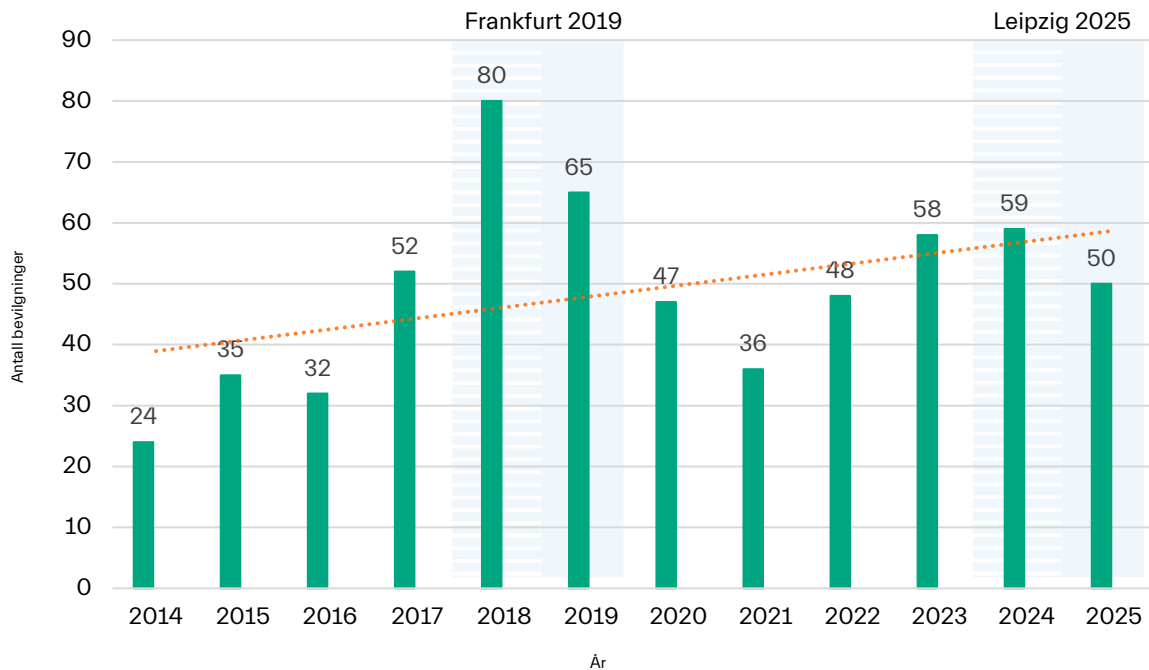
på tysk i programmet, takket ja til å delta. Kjennskapen til hva et norsk gjestelandsprosjekt i Tyskland kan bety, er stor, og deltakelse kan være viktig for mange.

For å selge flere bøker utgitt på tysk under bokmessen fungerte **boksalg** og signering umiddelbart etter forfatterarrangementene svært godt, og det ble solgt over 1000 bøker fra den norske standen i løpet av fire messedager. Flere tyske forlag inviterte, noen av dem med bidrag fra NORLA, forfattere sine til lesereiser etter bokmessen, noe som også bidrar til salg av bøker. Vi må kunne anta at den samlede pressedekningen og det høye besøkstallet på messen, samt lesereisene og forfatterbesøkene under forprogrammet, har bidratt til økt salg. Resultatene av dette vil kunne måles på lengre sikt, gjennom undersøkelser av eksportinntekter i regi av Rambøll og NordLit.

Det er alltid et mål å **øke antallet solgte rettigheter internasjonalt**. Ser vi på tallene for oversettelse av norske bøker til tysk målt etter NORLAs tilskudd til oversettelse til tysk i 2023 og 2024, er det en god økning sammenlignet med 2021 og 2022. En tilsvarende økning inntraff også i 2017 og 2018, altså i forkant av Norges gjestelandsopptreden i Frankfurt i 2019. Dette viser at norske agenter har brukt anledningen og jobbet godt mot tyske forlag i opptakten til LBM 2025.

For å rekruttere nye stemmer for oversettelse til tysk presenterte NORLA nye forfattere for tyske forleggere. Forlag som søkte om tilskudd til oversettelse, kunne dra nytte av en tidsavgrenset garanti fra NORLA. Vi vil i løpet av 2026 innhente tall for antall rettighetssalg fra de norske litteraturagentene.

Oversettelsesstøtte til tysk 2015-2025

Konklusjon

På bakgrunn av det foregående kan vi overordnet si at Norges gjestelandsopptreden i Leipzig 2025 var vellykket. Publikumsresponsen og medieomtalen etter gjestelandsopptreden viser at Norge fremstår som en litteraturnasjon med stor variasjon i forfattere og bøker for hele den store og mangfoldige gruppen av tyske lesere. Interessen for forfatterne og bøkene deres var gjennomgående svært høy under alle messedagene og under arrangementer avviklet i forkant av messen.

Resultatene av gjestelandssatsingen og den forsterkede kontakten mellom norsk og tysk bokbransje gir store muligheter til å styrke posisjonen til norsk litteratur i det tyske språkområdet.

Videre arbeid

Tyskland forblir et viktig marked for norsk litteratur, og Bokmessen i Leipzig er sentral for tyske forlags lanseringer. Leipzigprosjektet ga også god anledning til å vedlikeholde det tyske bokhandlernetverket som ble etablert i anledning Frankfurt 2019, og til å fortsette vårt nære samarbeid med oversetterne. NORLA vil opprettholde en sterk tilstedeværelse for norske forfattere ved Bokmessen i Leipzig kommende år. I 2026 ble det gjennomført rundt 40 programposter med 13 forfattere og illustratører på den norske standen og på Schaubühne Lindenfels, der Norwegische Nacht nå kan sies å være et etablert konsept. Vi ønsker også å fortsette å støtte lesereiser med norske forfattere i tilknytning til LBM.

Vi vil videreføre det viktige arbeidet med å legge til rette for møteplasser for norske agenter og tyske forlag. Dette er et ønske fra agentenes side og er et arbeid vi ser gode effekter av. Agentene har benyttet seg av alle anledninger til å selge

rettigheter som NORLA skapte i forkant. For eksempel kom salget av Kristin Vego og Helene Imislund til tyske forlag etter LBM 2025 som en direkte følge av dette arbeidet.

Vi mener også at det ligger et stort potensial i å utvikle modeller/prosjekter for å skape synlighet for norske forfattere i Tyskland og vise frem alt som skjer rundt en bokutgivelse. Dette inkluderer samarbeid og planlegging av markedsrettede aktiviteter med tysk (og norsk) presse, tyske festivaler og andre litteraturscener samt bokhandlere. NORLA har allerede en etablert tilskuddsordning for eksport- og markedstiltak som kan støtte opp under relevante initiativer fra bokbransjen. Vi ønsker å fortsette å bygge nettverk og gjennomføre aktiviteter med tyske (og internasjonale) journalister i ulike bokmarkeder til beste for forfatterne gjennomslag, og utvikle planer for aktiviteter som involverer forfattere, festivaler, litteraturhus, forleggere og bokhandlere.

Utenriksdepartementet

DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING

NORSK FAGLITTERÆR
FORFATTER- OG
OVERSETTERFORENING

FRITT ORD

MUNCH

SÁLAS
Sámi Lágádus ja Aviisasearvi
Samisk forlegger- og avisforening

Prosjektreğnskap

Leipzig 2024 og 2025

Prosjektrekskap pr 31.12.2025

	Kostnader (NOK)	Inntekter (NOK)
Tilskudd fra U D		5 300 000
Tilskudd fra NFFO		200 000
Tilskudd fra Forleggerforeningen		200 000
Tilskudd fra Fritt Ord		150 000
Tilskudd fra MUNCH		70 000
Tilskudd fra SÁLAS		40 000
Bidrag NORLA		1 569 654
Leipzig Aktivitetsprogram kultur	62 423	
Leipzig 2025 Aktivitetsprogram litteratur	1 495 979	
Leipzig 2025 Etterprogram	8 903	
Leipzig 2025 Forprogram	192 083	
Leipzig 2025 PR, kommunikasjon og markedsføring	1 458 313	
Leipzig 2025 Prosjektadministrasjon	1 626 244	
Leipzig 2025 Stand/scene	2 407 479	
Leipziger Buchmesse	278 230	
SUM	7 529 654	7 529 654

Medierapport

Medierapport s1

Agata: Medierapporten blir lagt til helt til slutt når jeg skal eksportere PDF. Jeg legger den inn som originalfil i stedet for å konvertere til bilde og lime inn her, slik at alle lenkene i rapporten fungerer som de skal.

[2025 05 20 FINAL Report_Norwegen_Gastland_der_LBM_25.pdf](#)

Medierapport s2

Medierapport s3

Medierapport s4

Medierapport s5

Medierapport s6

Medierapport s7

Medierapport s8

Medierapport s9

Medierapport s10

Medierapport s11

Medierapport s12

Medierapport s13

Medierapport s14

Program

MI 26/03

UHRZEIT	VERANSTALTUNG	ORT
19:00 – 21:00	Vorhang auf! Neue Theaterstücke aus Norwegen mit Kathrine Nedrejord und Fredrik Brattberg. Mod.: Elvind Haugland	Grieg-Begegnungsstätte
19:30 – 22:00	Norwegische Literatur-Gala. Mit Vigdis Hjorth, Matias Faldbakken, Kjersti Anfinnsen, Tomas Espedal, Erik Fosnes Hansen und Trude Tølge. Lesung: Joachim Król, DJ: Saunasatan	Haus des Buches

DO 27/03

UHRZEIT	VERANSTALTUNG	ORT
09:30 – 10:00	Bibliothekbesuch mit Buch: Ragnar Aalbu mit „Herrn Specht geht's schlecht“. Mod.: Nora Pröfrock	Bibliothek Schönefeld
10:00 – 11:30	„Alle haben einen Po“. Lesung und Workshop mit Anna Fiske. Mod.: Daniela Stilzbech	Theater der jungen Welt
11:00 – 12:00	Eröffnung des Gastlandstandes mit ihrer Königlichen Hoheit Kronprinzessin Mette-Marit, Norwegens Kultur- und Gleichstellungsministerin Lubna Jaffery und den Autor*innen Karl Ove Knausgård und Maja Lunde	Messestand
12:00 – 12:30	Frühlingsnacht. Torge Vesås' Werk. Lesung von Hinrich Schmidt-Henkel.	Forum die Unabhängigen Halle 5, H313
13:00 – 13:30	Norwegisch-Deutsche Überraschungen mit Erik Fosnes Hansen. Mod.: Thomas Böhm	Globale Perspektiven Halle 4, E305
13:00 – 13:30	„Lust, Früchte einer Arbeit – Lese Früchte“, Tomas Espedal und sein neuer Roman. Mod.: Hinrich Schmidt-Henkel	Messestand
13:30 – 14:00	„Unter dem Pflaster liegt der Strand“. Johan Harstad und sein Über-Lebensbuch. Mod.: Thomas Böhm	Messestand
14:00 – 14:30	Ein Wesen aus dem Wald. Matias Faldbakken und sein neuer Roman „Armes Ding“. Mod.: Thomas Böhm	Messestand
14:30 – 15:00	Leipzig, 1681 - Glanz und Schrecken. Tore Renberg und sein Roman „Die Lungenschwimmprobe“. Mod.: Thomas Böhm	Messestand
15:00 – 16:00	Du hast eine neue Freundschaftsanfrage! Ein Nachmittag zwischen Norwegen und Leipzig. Wir übernehmen eine Idee des Gastlandes Niederlande & Flandern.	Messestand
16:00 – 16:30	Fluss-Safari in der Frühlingssonne: Maria Parr und ihre Vorlesegeschichte „Himbeereis am Fluss“. Moderation: Christel Hildebrandt	Messestand
16:30 – 17:00	Geheimnisse, die Erwachsene nicht erklären können: Julia Kahrs und ihr Kinderbuch „Sturm überm Winkelhaus“. Moderation: Meike Blatzheim	Messestand

17:00 – 17:30	Terroranschlag im Wahlkampf. Ingar Johnsrud und sein Thriller „Echokammer“. Moderation: Daniela Stilzbech	Messestand
19:00 – 20:00	„Die Welt die meine war“. Ketil Bjørnstad liest & spielt Klavier. Mod.: Manfred Kaiper	Grieg-Begegnungsstätte
19:30 – 21:00	Karl Ove Knausgård stellt seinen neuen Roman „Die Schule der Nacht“ vor. Dt. Texte gelesen von: Sven-Eric Bechtolf. Mod.: Andreas Platthaus	Schauspiel Große Bühne
19:00 – 20:45	Norwegische Nacht in der Schaubühne Lindenfels. Mit Maja Lunde, Øystein Wiik und Vigdis Hjorth. Joachim Król liest einen neuen Text von Jon Fosse, Nobelpreisträger 2023	Schaubühne Lindenfels Anmeldung erforderlich. Kein Einlass nach 18:45.

FR 28/03

UHRZEIT	VERANSTALTUNG	ORT
10:00 - 10:30	Springmäuschenbesuch mit Buch: Ragnar Aalbu mit „Herrn Specht geht's schlecht“. Moderation: Nora Präfrock	Springmäuschen
10:00 - 11:30	„Alle haben einen Po“. Lesung und Workshop mit Anna Fiske. Moderation: Daniela Stilzbech	Theater der jungen Welt
11:00 - 11:30	Ein Killer in der Nachbarschaft? Trude Teige und ihr Roman „Der Junge, der Rache schwor“. Mod.: Günther Frauenlob	Messestand
11:00 - 11:30	Bibliothekbesuch mit Buch: Håkon Marcus mit „Wildwandler“. Mod.: Gabriele Haefs	Stadtbibliothek Leipzig
11:30 - 12:00	Einen Nobelpreisträger übersetzen. Ein Gespräch mit Jon Fosses Übersetzer und Fossepreisträger Hinrich Schmidt-Henkel. Mod.: Ebba D. Drolshagen	Messestand
12:00 - 12:30	„bruder, wenn wir nicht family sind, wer dann“. Oliver Lovrenski und sein Roman, der in Norwegen als Sensation gefeiert wurde. Moderation: Karoline Hippe	Messestand
12:00 - 13:00	Zwei Schriftsprachen und unzählige Dialekte - die norwegische Sprache aus Sicht des Übersetzers Hinrich Schmidt-Henkel u. des Literaturvermittlers Oliver Maystad	Übersetzungszentrum / Forum International Halle 4, C403
12:30 - 13:00	How a Medieval Law Captivated a Nation. The 750th anniversary of the Norwegian „Landslov“. Ole-Albert Nordby and Jørn Øyrehaugen Sundt. Mit der Nationalbibliothek Norwegens.	Messestand Event in English.
13:00 - 13:30	Demokratien brauchen das Lesen. Wir müssen jetzt handeln! Moderation: Kristinn Einarsson In Zusammenarbeit mit WEXFO.	Café Europa Halle 4, E401
13:00 - 13:30	Abenteuer und zerstörte Liebe zweier Brüder. Lars Elling und sein Roman „Die Prinzen vom Birkensee“. Mod.: Frank Zuber	Messestand
14:00 - 14:30	Dem Leben eine Richtung geben. Helene Imislund und ihre Kurzgeschichtensammlung „Aller Dinge Kern“. Mod.: Nora Präfrock	Messestand
14:30 - 15:00	„Auch am Tag leuchten die Sterne“. Hilde Myklebusts Roman über die großen Gefühle junger Menschen. Mod.: Melke Blatzheim	Messestand
15:00 - 15:30	Deutsche Literatur in Norwegen - Übersetzungen und Hindernisse. In Zusammenarbeit mit dem Norwegischen Übersetzerverband. Mod.: Beanca Halvorsen und Merete Franz	Messestand
15:30 - 16:00	Eine Geschichte von Neuanfängen. Hanne Ørstavik und ihr Roman „bleib bei mir“. Mod.: Andreas Donat	Messestand
16:00 - 16:30	Der Ruf der weißen Eule: Håkon Marcus und sein Fantasy-Abenteuer „Wildwandler“. Mod.: Gabriele Haefs	Messestand
16:30 - 17:00	Wut, Trotz und der Wunsch nach einem anderen Leben. Linn Strømsborg und ihr Buch „Verdammt wütend“. Mod.: Karoline Hippe	Messestand

19:00 - 20:30	Norwegische Nacht, Teil 1 in der Schaubühne Lindenfels. Mit Trude Teige, Oliver Lovrenski und Matias Faldbakken. Mod.: Günther Frauenlob	Schaubühne Lindenfels Ballsaal
20:00 - 21:30	Die Schwesternglocken-Trilogie. Lars Myttings großes Epos über historische Wendepunkte und nordische Mystik. Mod.: Hinrich Schmidt-Henkel	Connexwitzer Verlagsbuchhandlung
20:00	Jazz out of Norway. Hildegunn Øiæth Quartet Jazzclub-concert	UT Connexwitz
21:00 - 22:00	Nordische Lesenacht mit Wencke Møhlisen und Lars Mytting. Mod.: Ina Kronenberger und Frank Zuber	Werk 2
20:30 - 21:00	Vergangenheit oder Zukunft? - eine Reise in den Norden mit Ingeborg Arvola. Mod.: Gabriele Haefs	Klimabuchmesse Deutsche Nationalbibliothek
21:00 - 22:30	Norwegische Nacht, Teil 2 in der Schaubühne Lindenfels. Mit Johan Harstad, Hanne Ørstavik und Karl Ove Knausgård. Mod.: Thomas Böhm	Schaubühne Lindenfels Ballsaal

SA 29/03

UHRZEIT	VERANSTALTUNG	ORT	
10:30 – 11:00	Ein Specht in einer Lebenskrise: Ragnar Aalbus bezauberndes Kinderbuch „Herrn Specht geht's schlecht“. Mod.: André Zeugner	Messestand	
11:00 – 13:00	Tücken mit Mücken“. Lesung und Workshop zum frühlich-frechen Vorlesebuch von Bjørn F. Rævik. Mod.: Ines Gallig, NORLA	Haus des Buches	
11:00 – 11:30	Ein Killer in der Nachbarschaft? Trude Teige und ihr Roman „Der Junge, der Rache schwor“. Mod.: Gabriele Haefs	Messestand	
11:30 – 12:00	Der norwegische Geheimdienst gegen Putins Russland. Aslak Nore's Thriller „Felsengrund“. Mod.: Thomas Böhm	Messestand	
12:00 – 12:30	„Ein Raum zum Schreiben“. Kristin Vallas Reise zu berühmten Autorinnen – und sich selbst. Mod.: Gabriele Haefs	Messestand	
12:30 – 13:00	Zu alt für eine neue Partnerschaft? Wencke Mühle's lebensbejahender Roman „Alles, wovor ich Angst habe, ist schon passiert“. Mod.: Ina Kronenberger	Messestand	
13:00 – 13:30	Sissel Horndal: Geschichten aus der samischen Mythologie. „Mátt aráhkkás weite Reise“. Erzählung aus dem Samenland. Mod.: Thomas Böhm	Messestand	
13:30 – 14:00	„Museum der Mörder und Lebensretter“. Simon Strangers Roman über zwei wahre Fälle von Fluchhilfe im Jahr 1942. Mod.: Thomas Böhm	Messestand	
13:30 – 14:30	„Auch am Tag leuchten die Sterne.“ Hilde Myklebusts Roman über die großen Gefühle junger Menschen	#buchbar Halle 4, R101	
14:00 – 14:30	Rediscovering Medieval Norwegian Law with Jørn Øyrehagen Sunde. In Zusammenarbeit mit der Nationalbibliothek Norwegens.	Café Europa Halle 4, E401	Event in English.
14:00 – 14:30	Die Schwesternglocken-Trilogie. Lars Mytting's großes Epos über historische Wendepunkte und nordische Mystik. Mod.: Hinrich Schmidt-Henkel	Messestand	
14:00 – 15:30	Die Erfindung des Norwegersterns. Episoden aus der Geschichte des Strickens. Ebba D. Drolshagen über ihr Buch „Zwei rechts, zwei links“.	Wolle von der Scholle Leipzig	
14:30 – 15:00	„Nichts wächst im Mondschein“. Torborg Nedreass Kultklassiker aus dem Jahr 1947 über weibliches Begehren. Mod.: Gabriele Haefs	Messestand	
15:00 – 15:30	„Wir sind nicht hier um Spaß zu haben“. Nina Lykke's Roman über einen Mann, der durchdreht. Mod.: Ina Kronenberger	Messestand	
15:30 – 16:00	„Donnergott“ Odin Helgheim und seine Graphic Novel aus der Welt der Wikinger. Mod.: Meike Blatzheim	Messestand	
16:00 – 16:30	Wut, Trotz und der Wunsch nach einem anderen Leben. Linn Strømsborg und ihr Buch „Verdammt wütend“. Mod.: Karoline Hippe	Messestand	
16:30 – 17:00	Eine Verstoßene auf dem Weg in ein neues Leben. Ingeborg Arvola's historischer Roman „Der Aufbruch“. Mod.: Gabriele Haefs	Messestand	
16:30 – 17:00	Nationalsport? Fred Radenbach über Sport und nationale Identität. Mod.: Uwe Hofmann	Globale Perspektiven Halle 4, E305	
18:00 – 18:45	Tochter und Vater - Pop, Jazz und Literatur. Mit Ine und Edvard Hoem. Mod.: Antje Subey-Kramer	Schaubühne Lindenfels Ballsaal	
19:00 – 20:30	Norwegische Nacht, Teil 1. Mit Edvard Hoem, Nina Lykke und Lars Mytting. Mod.: Antje Subey-Kramer	Schaubühne Lindenfels Ballsaal	
21:00 – 22:30	Norwegische Nacht, Teil 2. Mit Aslak Nore, Ingeborg Arvola und Simon Stranger. Mod.: Thomas Böhm	Schaubühne Lindenfels Ballsaal	

SO 30/03

UHRZEIT	VERANSTALTUNG	ORT			
10:30 - 11:00	„Die Schüsse von Tiflis“ von Kristin Valla. Auf den Spuren der Künstlerin Dagny Juel	Globale Perspektiven Halle 4, E305	15:00 - 15:30	Warum wir den Wald brauchen. Ein Gespräch mit der Wissenschaftsvermittlerin Anne Sverdrup-Thygeson Mod.: Nann Moldsikred	Schaubühne Lindenfels Grüner Salon
11:00 - 11:30	„Donnergott“, Odin Helgheim und seine Graphic Novel aus der Welt der Wikinger	Große Bühne Halle 3, G400	15:00 - 15:45	Kostproben aus Hauttussa. Inger Undheim vom Garborgszentrum stellt den norwegischen Autor Arne Garborg und seinen Gedichtzyklus „Hauttussa“ vor.	Messestand
11:00 - 11:30	Downton Abbey in Norwegen. Sigrd Boos wiederentdeckter Klassiker „Dienstmädchen für ein Jahr“. Mod.: Gabriele Haefs	Messestand	15:00 - 16:00	„Der Sturm“ - Ivo de Figueiredo über Leben und Werk Edvard Munchs. Mod.: Daniela Stilzebach	Übersetzungszentrum / Forum International Halle 4, C403
11:00 - 11:30	„Der Sturm“ - Ivo de Figueiredo über Leben und Werk Edvard Munchs. Mod.: Daniela Stilzebach	Schaubühne Lindenfels Grüner Salon			
11:00 - 13:00	Tücken mit Mücken*. Lesung und Workshop zum fröhlich-frechen Vorlesebuch von Bjørn F. Rørvik. Mod.: Ines Galling, NORLA	Theater der jungen Welt			
11:30 - 12:00	Die Welt des Mittelalters im hohen Norden. „Olav Audunssønn“ - histor. Roman der Nobelpreisträgerin Sigrd Undset. Mod.: Gabriele Haefs	Messestand			
11:30 - 12:00	„Ein Raum zum Schreiben“. Kristin Vallas. Reise zu berühmten Autorinnen und sich selbst.	Leseinsel Junge Verlage Halle 5, G200			
12:00 - 12:30	„In Frieden ruhen“. Buchvorstellung mit Bård Torgersen (Autor) und Katrin Pitz (Übersetzerin). Mod.: Dinçer Güçyeter	Messestand			
12:30 - 13:00	Sissel Horndal: Geschichten aus der samischen Mythologie „Máttaráhkáa weite Reise“. Erzählung aus dem Samenland. Mod.: Thomas Böhm	Messestand			
13:00 - 13:30	Geschichte der samischen Kinderliteratur - Kostproben aus Mary Ailonleida Sombán Maris bemerkenswerten Kinderbüchern. Mod.: Thomas Böhm	Messestand			
13:00 - 13:30	„Rebellische Frauen“ und „Wie man Feminist wird“. Marta Breen über ihre preisgekrönten Sachbücher. Mod.: Ebba D. Drolshagen	Schaubühne Lindenfels Grüner Salon			
13:30 - 14:00	Gedichte über das Zusammentreffen zweier Kulturen in samischer Sprache mit Inger-Mari Aikio.	Messestand			
14:00 - 14:30	Sind Klassiker nur noch ein Nischenprodukt? Weltliteratur publizieren - eine norwegisch-deutsche Perspektive. Simone Stibbe (NO) und Sebastian Guggolz (DE) im Gespräch mit Thomas Böhm	Messestand			
14:30 - 15:00	Ragnarök 3 - Donnergott, Odin Helgheim und seine Graphic Novel aus der Welt der Wikinger.	Lese-Treff Halle 3, A205			
14:00 - 14:30	Krieg ist Verachtung des Lebens. Ein Gespräch mit Linn Stalsberg. Mod.: Andreas Donat	Schaubühne Lindenfels Grüner Salon			
14:30 - 15:00	Hedonistische Frauen in Rom. „Jenny“-Sigrd Undsets Roman über Selbstverwirklichung und Liebe. Mod.: Hans von der Goltz	Messestand			
14:30 - 15:00	„Die Schüsse von Tiflis“ von Kristin Valla. Auf den Spuren der Künstlerin Dagny Juel. Mod.: Gabriele Haefs und Christel Hildebrandt	Schaubühne Lindenfels Grüner Salon			

Utenriksdepartementet

DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING

NORSK FAGLITTERÆR
FORFATTER- OG
OVERSETTERFORENING

FRITT ORD

MUNCH

SÁLAS

Sámi Lágádus ja Aviisasearvi

Samisk forlegger- og avisforening

